

Ἄν ὑπάρχῃ στιγμή τις ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καθ' ἣν ἡ γῆ δέικνεται ἡμῖν οἷα ἦτο κατὰ τοὺς πρώτους τῆς δημιουργίας χρόνους, πρὶν ἢ οἱ γονεῖς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀμαρτήσωσι . . . ἡ στιγμή αὕτη εἶναι βεβαίως ἐκείνη, καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἐπαναφωτίζει τὴν γῆν.

Ὁ Θεός, ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἔδωκε τὴν στιγμήν ταύτην ὡς ἀμοιβὴν εἰς τὸν καρτεροῦντα, ὅστις ἐγείρεται τὴν πρωΐαν ὅπως ἐργασθῇ, συμφώνως πρὸς τὴν βαρύνουσαν ἐπὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀδὰμ καταδίκην . . . ἡ μᾶλλον ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν κατάστασίν του, διότι ὁ ἐργάτης εἶναι πτωχός . . . ἐνθ' ὁ πλούσιος, ἀγρυπνῶν ἄχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, βλέπει μόνον αὐτὸν ὅταν ἀρχίζῃ νὰ βαδίζῃ πρὸς τὴν δύσιν του.

Ἦλθεν ἡ μεσημβρία . . . ἡ ὥραία καὶ γαλήνιος μεσημβρία τοῦ ἔαρος . . .

Τί παρ' ἡμῖν ἰσχυρὰ πρὸς τὸ γλαυκὸν τῶν οὐρανῶν χρῶμα;

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καλλονῆς — εἶπεν εἰς τῶν εὐγενεστέρων ποιητῶν¹ — δεικνύουσι τὴν εἰς οὐρανοὺς ἄρουσαν, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ὁμοιάζωσι πρὸς αὐτούς.

Τὸ μεγαλεῖον τῶν οὐρανῶν εἶναι μοναδικόν, ὡς εἶναι μοναδικὴ ἡ παντοδυναμία τοῦ Δημιουργοῦ τῶν.

Ὁ ἀστὴρ τῆς ζωῆς, πλήρης νεότητος, χαίρει φωτίζων τὸν θεῖον ἐκεῖνον θόλον . . . ὅστις παρέχει ἀπέραντον πεδῖον εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἀκτίνων του, — ἀμφοτέροι ὥραιοι, ἀρέσκωνται νὰ συμμετέχωσιν ὁ εἰς τῆς τοῦ ἄλλου καλλονῆς.

Ὡ τέκνον τῆς γῆς! κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς παρηγορίας, μὴ ταπεινώσης τὰ βλέμματα πρὸς τὴν συντηροῦσάν σε μητέρα . . .

Οἱ ἄνθρωποι ἀπεγύμνωσαν τοὺς ἀγροὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἰδρώτος, ὅπως διατηρήσωσι ζωὴν μαρτυρίου καὶ ἀθλιότητος!

Μὴ στρέψῃς τὸ βλέμμα πρὸς τὴν συντηροῦσάν σε μητέρα, ἄλλως ἡ γοητεία ἀπολλύται!

Ἀτένιζε πάντοτε πρὸς τὸ στερέωμα.

Ὁ Δημιουργὸς σὲ ἐπλασε καταλλήλως πρὸς τοῦτο.

Χαῖρε! Χαῖρε, ὦ ἥλιε! . . . ὅστις ἐξεγείρεις καὶ καθορίζεις τὴν ζωὴν . . .

Χαῖρε, ὦ πηγὴ τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου! . . .

Δι' αὐτῶν τούτων τῶν ἀκτίνων σου εἶδες τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τὸν τάφον τῶν πρώτων ἡμῶν πατέρων . . . θὰ ἴδῃς δὲ καὶ τοὺς τῶν τελευταίων ἡμῶν ἀπογόνων.

Τὰ ἔθνη ἐξηφανίσθησαν ἐνώπιόν σου, ὡς τὰ ὕδατα τοῦ χειμάρρου, ὡς ἡ ἄμμος τῆς ἐρήμου.

Οἱ ἄνθρωποι σὲ κατηράσθησαν, καὶ ὁμῶς σὺ δὲν ἔπαυσες χέων τὰς εὐλογίας

τοῦ φωτός σου ἐπ' αὐτῶν. Σοὶ προσέφερον θυμιάματα καὶ δεήσεις, ὡς πρὸς Θεόν, καὶ σὺ δὲν ἠὺξήσας τὰς φλόγας σου.

Πάντοτε μέγας, πάντοτε ἀναλλοίωτος ἐν τῇ ἀγαθότητί σου.

Πολλὰκις νεφύδιοι, τέκνον γητῶν ἀτμῶν, ἐκάλυψε τοὺς προωρισμένους διὰ σὲ καὶ μόνον θόλους . . . καὶ σὺ περιέβαλες αὐτὸ διὰ τῆς λευκότητος, ὥστε ἐφάνη τὸ τῆς ἀθρότητος μέτωπον . . . Ἀλλὰ τὸ νεφύδιον κατέστη μέλαν, ὡς ὁ ἀχάριστος, καὶ ἐκίνησε πόλεμον κατὰ τῶν ἀκτίνων σου . . . ἡ αἰθρία ἐξηφανίσθη, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς . . . ἡ θύελλα ἐξεμάνη, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας. Ὁ κεραυνὸς ἐξερρήγνυτο ὑπὸ σέ, καὶ τὸ αἰώνιον φῶς σου πάντοτε ὥραϊον, ἐγέλασεν ἐπὶ τῇ στιγμιαίᾳ ἐκείνῃ ζωῇ τοῦ σκότους.

Ἀλλὰ θὰ ἦναι αἰώνια αἱ ἀκτίνες σου; Πόθεν ἔλαβες τὰς φλόγας; Πῶς διατηρεῖς αὐτάς; Θὰ ἐπιζήσης τοῦ τελευταίου τῶν ζώντων;

Ὑπάρχεις ἀπὸ σεαυτοῦ, ἡ δύναμις τις σὲ ἐξαναγκάζει ὅπως ὑπάρχῃς; . . .

Ὁχι . . .

Ἄς λατρεύμεν . . .

Φέρεις ἡμῖν φῶς καὶ θερμότητα.

Ἐπῆλθε τὸ λυκόφως, ὅπερ, ἂν καὶ ἔχον περισσότερα ἢ τὸ λυκαυγὲς χρώματα, εἶναι ὅμως πενθιμώτατον.

Χρυσὴ ἀκτὶς φλογίζει τὸν ὀρίζοντα, ὅπου ὁ οὐρανὸς φαίνεται ὅτι κλίνων ἐνοῦται μετὰ τοῦ ὠκεανοῦ.

Ἀλλ' ἡ ἀκτὶς ἐκείνη εἶναι ἀκτὶς πράγματι παρελθόντος καὶ φέρει τὸν τύπον τῆς παρακμῆς.

Ὁμοιάζει πρὸς τὴν φήμην ἰσχυροῦ, ὅστις, καίπερ ἐκλιπὼν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπεταμίευσεν τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ δι' αὐτῆς ἀνανεοῦται, ὡς δύνανται κάλλιον ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ μεταξὺ τοῦ φωτός καὶ τοῦ σκότους οὗτος ἀγὼν εἶναι μέγας, ὅσον ὁ μεταξὺ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου.

Συγγέεται πρὸς πᾶν ὅ,τι ἔχομεν προσφιλές ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν.

Τότε ὁ ἐργάτης καταλείπει τὴν ἐργασίαν καὶ ὁ φιλόσοφος τὰς μελέτας του, ὅπως ἀφίση ἐλεύθερον τὸ πνεῦμά του εἰς τοὺς μελαγχολικοὺς ρεμβασμούς.

Αὕτη εἶναι ἡ στιγμή, καθ' ἣν δοκιμάζονται αἱ εὐαίσθητοι καρδίαι.

Ἄν τις κατ' αὐτὴν συνήντα τὸν ἐχθρόν του καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ συγγνώμην, οὗτος — καίπερ τὴν νύκτα ἡδύνατο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς ἐκδικήσεως καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ ἀγρίως ταύτην — δὲν θὰ ἡδύνατο τότε νὰ τὴν ἀρνήθῃ.

Δυστυχῆς ὁ βλέπων θνήσκουσαν τὴν ἡμέραν, χωρὶς νὰ αἰσθάνηται οἶκτον! . . . ἀλλὰ χιλιάκις δυστυχέστερος ὁ βλέπων αὐτὴν γεννωμένην, χωρὶς νὰ αἰσθάνηται χαράν!

Σύμπασα ἡ θαυμασία αὕτη ἀλληλουχία τῆς φύσεως συνετελέσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ρογήρου, ὅστις, καίπερ μὴ προσέβας εἰς αὐτὴν, ἡσθάνθη τὴν ἐπιρροήν της.

Αἱ σκέψεις του τὴν πρωΐαν ἥσαν θρηιδεῖς· τὸ ἐσπέρας μελαγχολικαί.

Ὁ ἵππος αὐτοῦ ἀπὸ τινος ἤδη προῦχώρει μετὰ μεγίστης δυσκολίας εἰς τὰ ἐνδότερα δάσους τινός.

Ὁ νέος παρετήρησε περὶ αὐτὸν μὴ θέλῃν δὴ κατοικίαν χριστιανοῦ· ἀλλὰ ματαίως.

Οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπεν ἢ πυκνοὺς κλάδους.

Ἔτεινε τὸ οὖς· πανταχοῦ σιγὴ . . . πλην τοῦ μυστηριώδους ψιθύρου τῶν δένδρων, σειομένων ὑπὸ ἐλαφρῆς ἀνέμου πνοῆς.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΑΣΧΗΜΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Διήγημα

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΞΙΜΟΥ ΒΙΑΡΕ

Α Π Ι Σ Τ Ο Σ!

[Τέλος]

Η'

Τέλος, πρωΐαν τινά, δύο ἐβδομάδας μετὰ τὸν γάμον τοῦ Ἰωάννου, ὁ κόμης καὶ ἡ κόμισσα Δενεραντάλ ἐγκατέλιπον τοὺς Παρισίους. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ Ζήλια ἦτο νεκρὰ διὰ τὸν κόσμον. Κατὰ τὸ διάστημα δεκαεξαετίας ἡ Ἑλένη Σερβέν, τὸ μόνον πρόσωπον, μεθ' οὗ διετήρησε σχέσεις, ἔλαβε παρ' αὐτῆς ἐπιστολάς τινας, ὧν ἰδοὺ ἀποσπάσματα τινά:

«Ἀπρίλιος 18...

«Πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν ἤμην ὥραία, ἤμην εὐφυής, ἀπέκτησα τὸν ἔρωτα ἀνδρὸς μεγάλου τὴν καρδίαν καὶ τὸ πνεῦμα· τὸν ἠγάπων, ἤμην ἐλευθέρα . . . Μετεχειρίσθη τὴν ἐλευθερίαν μου, ὅπως καταπατήσω τὴν καρδίαν μου, τὴν ὑπερηφάνειάν μου, ὅπως τείνω τὰς χεῖρας εἰς τὰς ταπεινώτερας καὶ βαρυτέρας ἀλύσεις, διότι εἶδον ἐπὶ τῶν ἀλύσεων τούτων λάμποντα πολυτίμους λίθους καὶ ἐν οἰκόσημον. Ποθήσασα τὴν δουλείαν, οὐδόλως ἐγνώρισαν νὰ ἐφαρμόσω τὴν ἀρετὴν τοῦ δούλου: τὴν πίστιν. Ἠπάτησα τὸν κύριόν μου. Πάσχω δικαίως· ὑπῆρξα πολὺ ἔνοχος, ἀλλ' ἅπασα ἡ εὐθύνη τοῦ σφάλματός μου πρέπει νὰ πέσῃ ἐπ' ἐμοῦ; Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου μου, ἂν πάντες οἱ θαμῶνες τῶν αἰθουσῶν, ὧν ἡ γνώμη εἶνε νόμος μας, ἐμάνθανον ὅτι ἀπέκρουον τὸν Λουδοβίκον Μονθάλ, ὅπως συζευχθῶ τὸν κόμητα Δενεραντάλ, πολλὰ φωναὶ θὰ ἤκούοντο ἐπιδιοκίμαστικαί, οὐδεμία δὲ ἴσως στιγμήν αὐτὰς με.»

«18...

«Πρὸ μικροῦ διήλθον ἐν τῷ δωματίῳ μου κατάψυχρον Ὀκτωβριανὴν ἡμέραν.

1. Εὐγενικὰ μου δέσποινα, τὰ μάτια Καθὼς κινῶς, μὴ λάμψι γλυκερὰ βλέπω Τὸν δρόμο νὰ μοῦ δείχνῃ, ὅπου φέρνει Στὸν οὐρανόν . . .